

Daniel William Finkelstein, Baron Finkelstein, OBE, dokonale integrovaný příslušník vzorové menšiny.

Autor: Daniel Finkelstein

Někteří z mých nejlepších přátel jsou Židé. No dobře, většina mých nejlepších přátel jsou Židé. V poslední jsem trochu přemýšlel, proč tomu tak je.

Tento týden (v květnu 2018 – pozn. DP) se ve zprávách o **svatbě** bratra George Osbornea (přední britský konzervativní politik, bývalý ministr financí – pozn. DP) Thea objevila i zmínka o ortodoxním obřadu a Theově objevu, že jeho babička z matčiny strany byla Židovka. Jinými slovy jsou tedy podle **halachy** oba i s Georgem Židé.

Bylo to už podruhé, co se u někoho z velice úzkého kroužku mých blízkých nežidovských přátel ukázalo, že ve skutečnosti je židovského původu. Nejen, že jsem o tom při našem seznámení nevěděl já, stín tušení neměli ani oni sami.

U George to navíc získalo na zajímavosti a zábavnosti tím, že jsme spolu často vtipkovali, kolik blízkých přátel má mezi **Židy** a jak pozoruhodné to je. (George se vícekrát zmínil o tom, jak ve škole záviděl svým kamarádům jejich **bar micva**. Bývalý izraelský vyslanec Daniel Taub mu v reakci na to daroval plnicí pero.)

To mě přivedlo na myšlenku, jestli se náhodou nejedná o něco víc než pouhou náhodu.

Do skupiny přátel, které jsme s manželkou v mládí nasbírali, patří výhradně Židé. Není na tom nic nepochopitelného. Potkávali jsme se v židovských klubech pro mladé, v židovských studentských skupinách a na společenských akcích pořádaných těmito skupinami.

Přísně vzato jsem se do této skupiny přiženil. Nejprve to tak byl sociální kruh mé sestry, později jsem si jednu z jejích nejlepších kamarádek vzal za ženu. Díky tomu se řada z nás zná už od školy.

S těmito lidmi jsme společně oslavili jedenadvacáté, třicáté i padesáté narozeniny. Byli jsme si vzájemně na svatbách i na **bar a bat micva** svých dětí. Patří to mezi velká požehnání a radosti našich životů.

Naše sdílená židovská identita pak je nevyřčenou součástí tohoto pouta. **Judaismus** se naším přátelstvím vine jako červená nit.

Toto vše je ale nanejvýš pochopitelné, bylo to totiž vědomé. Sice jsem se s nikým z těchto lidí nespřátelil kvůli jeho původu, ale úmyslně jsem se pohyboval v židovském společenství.

Existuje ale také nezpochybnitelné pouto s ostatními Židy, někdy i úplně cizími lidmi. Vezměme si třeba (přestože si uvědomuji, že je to absurdní příklad) židovské členy **Sněmovny lordů**.

Není pochyb, že i napříč stranickými liniemi funguje ve Sněmovně spojení mezi židovskými členy. Není to ani tak pouto politické (i když by se našly i takové momenty), jako spíš sympatie a pochopení pro pohnutky těch druhých.

Spojuje nás také společný humor. Vzpomínám si, jak jsme čekali na královnu, která měla zahájit jednání parlamentu. V takovýchto případech platí, že kdo dřív přijde, ten si „chytne“

lepší místo. Neuniklo mi, že první tucet **peerů**, kteří obsadili místa s nejlepším výhledem na Její Veličenstvo, byli bez výjimky Židé.

Navzájem jsme na sebe ze svých křesel koukali a instinktivně jsme přesně věděli, proč je to vtipné. Následovat mohla jediné konverzace stará jak židovský národ sám: Kde budeme obědvat?

Když mi nedlouho po dovršení dvacátých narozenin jeden kamarád (ze školy, taky Žid) poprvé řekl, že mám židovský smysl pro humor, trochu jsem se urazil – chtěl jsem se cítit přece jen trochu originálněji. Dnes jsem nadšený, že se na tom můžu podílet.

Tohle všechno zase taková záhada není. Přestože nesdílíme zcela totožnou minulost, spojuje nás kultura, jazyk i zkušenosti. A dokonce i v případech, kdy nemáme společného vůbec nic, se najdou alespoň povědomé židovské kulturní charakteristiky.

Teď si ale říkám – a je to ryzí spekulace – jestli tohle pouto není, když ne snad přímo genetické, tak alespoň mnohem hlubší, než jsem si vždy myslel. Něco, co přesahuje kulturu, sdílené společenské milieu i dějinnou zkušenost. Něco, co není výslovné a rozhodně ani výslovně pochopitelné. Něco, co vás nerozlučně doprovází i tehdy, když se od judaismu vzdálíte natolik, že už ani nevíte, odkud jste prve vyšel.

Vědomí, že všichni jsme jedna rodina.

A že pokaždé, když poprvé potkáte jiného Žida, se ve skutečnosti účastníte rodinné sleziny.

Sloupek Daniela Finkelsteina **That mysterious sense of Jewish connection** vyšel na webu The Jewish Chronicle 22. května 2018.